

THESES

EX UNIVERSA
PHILOSOPHIA.

quaes

SVB AVSTICIIIS

AVGVSTISSIMI ROMANORVM
IMPERATORIS,
HUNGARIÆ ET BOHEMIÆ
REGIS

LEOPOLDI

PRIMI,
ARCHIDVCIS AVSTRIÆ, &c.

In Alma Cæsarea Regiâq; Vniversitate
Pragensi,

Pro suprema Philosophia Laurea publicè propugnandas suscepit

Prænobilis ac Generosus

D. JOANNES PHILIPPUS JACOBUS BORMAN,
Austriacus Viennensis AA. LL. & Philosophiæ
Baccalaureus.

P R E S I D E

R. P. GREGORIO KRAL, è SOCIET: IESV,
AA. LL. & Philosophiæ Doctore, ejusdémq; in eadem
Vniversitate Professore Ordinario.

Anno M. DC. L V I I I . Mense Die Horis

PRAGÆ, Typis Vniversitatis Carolo-Ferdinandæz, in Collegio
Societ: Iesv ad S. Clementem.

СЛУГИ ГОСПОДА
СВЯТОГО ПРОХОДЫ
МЛОДИМОЯ ПРОСТИРУА
СВЯТОГО АНДРЕЯ
АПОСТОЛА ПОСЛАНИЯ
СВЯТОГО ЯКОВА

ПРОФОНД
ПИМЛА

ARCHIDUCHY OF AUSTRIA
Archduke Ferdinand Maximilian
of Austria

LEOPOLDO
PRIMO,
INVICTISSIMO ET AVGVSTISSIMO
ROMANORUM
IMPERATORI.
HVNGARIÆ ET BOHEMIÆ
REGI,
ARCHIDVCI AVSTRIAE, &c.

Laudit Aquila LEOPOL-
DE Cæsar, dūmq; videt ef-
figiem Tuam à CONSILIO
& INDVSTRIA monstratam,
agnoscit virtutum e&t; typon,
& indolem Imperio dignam;
Solem suspicit, cuius ad radios acuat hebetem
à diuturno lucu oculorum aciem ; Jovem.

A 2

suū

suum adorat armigera; suum Te Cæsarem salutat Legionum & Ordinum Antesignana, Tuos ad nutus prorsus cerea, quia Ceras Tuas Augusto Nomine deinceps insigniet; veneratur Orbis Caput, & post geminas Regnorū tertiam Imperij Coronam imponit Regnorum & orbis DeLICIo immortali. Hæc Aquila semper Augusta; mea verò Philo- phia, laurum Sapientiæ, triennali non manuū, sed mentis operâ, excultam, laurum, Plinio teste, Cæsarum janitricem, ad felicitatis immortalitatem credo ducem, Tuis, pace sacerrimæ Majestatis Tuæ, advolvit pedibus, substernitq; Augustissimis gressibus, ut cum antiquo incorruptibiliq; victoriarum atq; triumphorum symbolo, quidquid Tua calcaverit Majestas, vireat felicitate nunquam interitura, & perennet æternitate sempiterna. Ita vovet.

SAC: CÆS: MAIEST:

humillimus cliens

IOANNES PHILIPPVS IACOBVS BORMAN,
Austriacus Viennensis.

THESES EX UNIVERSA PHILOSOPHIA.

I.

Dogicam Scientiam esse affirmamus; quia est dux scientiarum. Est illis utilis, non necessaria.

II.

Dicitur tres mentis operationes, tanquam objectum suum formale. Demonstratio cognoscibilitatem objecti, & vires nostri intellectus exæquat, atq; adeò dignitatē objecti Attributionis meretur.

III.

Defectus Vnitatis universalis non patitur Vniversale à parte rei existere. Intellectus illud conficit, dum rationem conveniendi à pluribus abstrahit.

IV.

Quinque prædicabilia authoritas Aristotelis statuit: Genus, Speciem, Differentiam, Proprium & Accidens commune.

B

V.Ra.

V.

Ratio entis cognosci potest absq; differentijs; ac proinde præscindi ab ijsdem. Præcisum, de suis inferioribus eodem omnino modo dicimus prædicabile, atq; univocum.

VI.

Per idem esse res distingvuntur, per quod constituuntur, non res verò per suū quoque non esse.

VII.

Credimus, à fide edo&ti, distinctionem virtualem inter gradus Metaphysicos in divinis; alibi, ne lumini rationis contraria admittere videamur, solam formalem per intelle&um agnoscimus.

VIII.

Voxes cum suis obje&is neque connexionem causæ habent, neq; effectūs, neque aliam; neq; similitudinem specialem; unde virtute naturaliter significativā carent, solumq; ad placitum significant.

IX.

Sum principium, & se ipsas naturaliter indicant, cùm sui producant speciem, & cum principio connexionem effectūs habeant.

X. Ve-

X.

Veritas formalis tum actui, tum objecto identificatur, sive quæstio procedat de mente creata, sive increata. nam utrobius alterutro præcisè sublato, perit essentia veritatis formalis.

X I.

Veritas inadæquate sita est in objecto. una alteram nullo modo excedit. Implicit ut idem actus suam cum falsitate partiatur veritatem.

X II.

Veritatem & falsitatem de futuris contingentibus posse dari determinatam, apparet in duabus propositionibus contradictorijs, à duobus simul, aut ab uno successivè prolatis ; quandoquidem inter esse objectivum, & non esse, suspensio esse nequit.

X III.

Quemadmodum repugnat transmutatio representationis in actu, aut desitio objecti pro tempore, quo jam existit, ita transmutationem, veritatis in falsitatem, & vicissim repugnare judicamus ; quia alterutrum evenire oporteret.

X IV.

Relatio est ratio formalis, quæ unum respicit aliud. Omnis relatio fundamen-

tum, rationem fundandi & terminum requirit;
non tamen omnis omnia intrinsecè.

X V.

Relatio in prædicamentalem & transcen-
dentalem dividitur. In prædicamentali
entitatem modalem fundamento, ratio-
ni fundandi, & termino superadditam ut super-
fluam reijcimus.

X V I.

Communis Relatio prædicentalis in-
trinsecè includit fundatum, rationē
fundandi, & terminum, cùm, quocunq;
ex his præcisè ablato, evanescat. Præterea in-
trinsecè requirit nihil.

X V I I.

Ordinaria Relatio transcendentalis solo
fundamento & ratione fundandi con-
tenta est, ab ipso fundamento remoto
realiter indivisa.

X V I I I.

Syllogismus est ratio, in qua quibusdam
positis, aliud quidpiam sequi necesse est, eò
quod hæc sint. Essentia syllogismi, præ-
ter præmissas, conclusionem insuper exigit.

X I X.

Præmissæ evidentes, evidenter propo-
nunt objectum; neq; magis subest volun-
tati

tati intellectus, in exercenda conclusione evidente, quam in exercenda praemissa evidente. Quapropter parem utrobiq; exercitij necessitatem habet.

X X.

PRÆMISSÆ probabiles contradictionum sibi exerceri omnino prohibent, atq; ad specie necessitant. sed cum obscure objectum proponant; neq; periculum erroris prorsus elidant, exercitium conclusionis liberum permittunt.

X X I.

CONCLUSIO formalis nititur praemissis objectivis, tanquam motivo probativo, illasq; repræsentat; id quod censemus per illativum *Ergo probari.*

X X II.

TRIA sunt principia intrinseca corporis naturalis in fieri: Privatio, Materia, & Forma; Corporis in facto esse duo: Materia & Forma.

X X III.

MAteria prima est primum subjectum formarum substantialium. ejus existentiam ex transmutatione substantiali defacto colligimus.

C

XXIV.

X X I V.

Elementa non minus ex materia compo-
nuntur, quam mixta, nam in se se trans-
mutant mixta, viciſſimq; transmutantur.
atq; ita materia prima ab ijsdem distincta est.

X X V.

Non sunt elementa formaliter in mixtis,
ut ſubjectum formæ mixti. Non con-
gruit ſubjecto naturali qualitates oppo-
ſitas formæ propriæ exigere; exigunt verò ele-
menta contrarias, tēperamento formæ mixti.

X X VI.

Materia prima per ſe ipſam formas reci-
pit, non per potentiam diſtinctam. Nec
apparet in potentia diſtincta substantia-
li major proportio ad formas; accidentalis mi-
nus apta eſſe videtur.

X X VII.

Materia ſublunaris diſfert ſpecie à cœleſti.
Non potest recipere formas cœleſtes.
Neq; conuenit potentiam paſſivam na-
turalem extendere ultra vires effectivas agen-
tis naturalis.

X X VIII.

Impotentiam materiæ existendi naturaliter
ſine omni forma ſubſtantiali ſuadere vide-
tur

tur ratio incompleti, in hoc universo existentis.

X X I X.

Materiam primam semel existentem durare perperuò naturaliter putamus, quemadmodum Sol existens illuminat, idq; naturæ necessitate; neq; esse corruptibile.

X X X.

Forma substantialis, altera pars compositi subsequens partem, defacto existit in plurimis cōpositis substantialibus, exemplo hominis maximè declaratis:

X X X I.

Formas partiales, uni totali subordinatas, superfluitatis vitium, non admittimus. Nobis sufficit anima una, quæ totο regnet sola in subjecto.

X X X I I.

Superfluum quoq; esset duas formas disparatas totales eidem subjecto tribuere, & si stendum in numero tandem finito, propter rationem, quæ valebat etiam pro prima: Eadem ratio excludit à simultaneitate subjecti formas disparatas diversæ rationis; atq; insuper accedit, quod generatio unius sit corruptio alterius, habeantq; diversæ formæ dispositio-nes oppositas.

C 2

XXXIII.

X X X I I.

Unio distinguitur ab extremis. Potentiâ naturali separatur ab illis, dum homo moritur. alibi idem fieri potest potentia absoluta. Est Vnio entitas modalis.

X X X I V.

Natura est principium & causa motus, & quietis ejus, in quo primò & per se. & non ex accidenti inest; convenit tum materiae primae, tum formae substantiali.

X X X V.

Ars est habitus practicus dirigens opus externum per præcepta non discussa scientifice. Forma artefacti constituitur per ubicationes ordinatas, & carentias partium superfluarum.

X X X V I.

Causa est principium influens in essentiâ rei Logicam, talem habent accidentia quoq; subsistentiae q; creatæ; non tamen personalitates divinæ.

X X X V I I.

Causa in actu primo remoto est ipsa entitas rei causativæ. Non includit actionem possibilem, sed solum connotat. nec magis

gis possibilitas actionis virtutem causativā termini constituit, quām sui ipsius.

X X X V I I .

CAUSÆ creatæ ordinem transcendentalem habent ad suos effectus. Nec possunt esse indifferentes ad illorum possibilitatem, cūm repugnet appetitum esse terminabilem ad malum essentialiter, & nullo modo bonum.

X X X I X .

PErfectius est absolutè posse producere omnes creature possibles, atq; ex vi productiva illarum, exigere possibilitatem earundem, quām posse conditionatè præcisè, deberéq; quasi expectare possibilitatem, ut possit absolutè; ideóq; perfectius est tribuere Deo ordinem transcendentalem, quām conditionatum.

X L.

DUm libertate nostrâ utimur, effectus accidentales causæ creatæ in nobis experimur. Neq; dubitare possumus, substancias complures à creaturis oriri.

X L I .

DEUS ad omnes creaturarū operationes concurrit. Non est causa physica per se peccati. Neq; influit in illud à se determinatus.

natus. Voluntas concursum præparans creaturæ peccatrici est tantum permissiva, nullo modo positivè approbativa.

X L I I.

Sine causa materiali sustentativa minùs aptè explicantur generationes. Causam formalem à forma non distinguimus.

X L I I I.

Finis est, cuius gratiâ aliquid fit. Vis causativa illius est bonitas objectiva, quæ ad suis nos movet amorem, per cognitionem applicata. Causa exemplaris est, objectum cognitionis practicæ, quod artifex inspicit, dum operatur.

X L I V.

Non potest res existere, quin duret, & ubi cetur necessariò. Estq; infallibilis utraq; consequentia: existit Petrus, ergo aliquando, ergo alicubi.

X L V.

Carentiæ sunt actu infinitæ categoriematicè; cùm sint creaturæ purè possibles infinitæ. Possibile est, ut pari modo existant entitates.

X L V I.

Generatio substantiæ fit tota simul; Augmentatio successionem admittit. Qualita-

litatis intensio novā partem requirit, habétq;
gradus homogeneos.

X L V I I.

C Oeli existunt. illis observationes sapien-
tūm incorruptibilitatē attribuunt, quam
neq; nos violandam putamus.

X L V I I I.

A Nima est actus primus corporis organici
potentiā vitā habentis. Inexistit tum ho-
mini, tum brutis, tum plantis, pro varia
perfectione suppositorum, diversa.

X L I X.

I Ntellectus humanus singularia atq; univer-
salia cognoscit. Voluntas libertate prædita,
meriti atq; demeriti est capax.

L.

E Ns passiones sibi vendicat: Vnum, Verū,
Bonum. Existentias rerum à possibiliitate
earundem non distinguimus realiter.

A. M. D. G.

Univ. Bibl.
München

